

M

Kalvola, Heinu, Kolari.

(KMA no 10007)

Prof. V. Voionmaan muistutus, jonka yliopp. Y. Voionmaa mieli ja nollimaata sisältävän laatikon mukana antoi allekirjoittaneelle 15/IX 34 Kalvolan Heinun Kolarin huvilassa, kuntoon:

"30 p. Toukok. 1932 studiosus Jouko Voionmaa pellonmuokkauksessa ollessaan Kalvoilan Kolarin puutarhan järvenpuoleisessa päässä entisen rantapenkereen lähellä ja lähellä sitä paikkaa, josta tutkijainen Antamo Voionmaa edellisellä kesällä oli löytänyt kivikiveen, satutti lapiollaan muutamia kiviä, jotka tällä paikalla, puhtaalla kivettömällä mietamaalla, ovat harvinaisia. Paikkaa tutkittaessa päätin vähällä kaivamisella erille seloä liekipaitta, joka oli n. 1/2 metriä myk. viljellystä maan pinnasta ja puhtaan jankkomaahan laitettu, niin että lieden yläpinta on myk. jankkopinnan tasalla. Liesi, josta pari suurinta kiveä, mihien pään kolkoista, tuli erohdyksestä alussa otetuksi pois, on nyt soikulaisen muotoinen (on voinut olla joksilin pyöreä ennen uoiden parin kiven poittoa) ja tehty, ei mukula - vaan särämäkiviä. Liedestä oli kivien välissä ja ympärillä hiilensekaista mustaa maata, joka hyvin selvästi erottantui keltaisesta jankkomaasta. Näytteiden otettiin liedestä tämän mukana

olevat pienet hiilikappaleet ja lasin pala, joka oli liehen päällä mustassa kulttuurimaassa."

Yliopp. J. Voionmaan ilmoituksen mukaan lieviä oli löytynyt kaksi, ja paikalla pengottaessa löytyi kuivilaan johtavan tien alta pyöreä, 66 cm:n läpimittainen isoita kiviä telity tuliraja (kartat 1 ja 2, valok. 3, 4), joka oli puhtaassa liikkasaa, kuten edellä mainittu muistutpano kertoo. Tämä lievi muistutti kivikauden asuinpaikkojen kivilieviä, oli keskeltä vähän kuopalla, ja selvä noliraja kävi sen reunimmaisten kivien kautta, paitsi eteläreunalla, missä nolirajaa ulottui pitemmälle.

Lievi puhdistettiin, valokuvaattiin ja sen kivet merkittiin liehen päälle levitettyyn selluloidilevyyn, mistä ne paikalla kalkcerattiin paperille. Näin saadusta muononkokoisesta karttapäruoksesta valmistettiin museossa valokuva, ja liedestä ylhäältä otettu valokuva taas suurennettiin samaan kokoon (kartta 2 ja valok. 4).

Lieden I korkeudeksi punnittiin 5.14 m y. Vanajaveden pinnan (15/IX 34).

Toinenkin lievi löytyi puntarhamaasta I:stä 6 m eteläkaakkoon (kartta 1, lievi II), mutta se oli aivan hajalla.

Prof. V. Voionmaan muistutpanema lievi liehee lievi I. Se peitettiin hajottamatta paikoilleen, kivet suojattiin kuivilasta saaduilla kattolevyillä, ja niiden päälle lutiin multa ja soraa.

Eunen stettujen kivilien ja nolirajan

lisäksi otettiin vielä hiili- ja nokkimaata,
ja tästä selviää muuossa nro 10007
metetty hiilenkappale, joka on peräisin
lehtipuisesta, muoranlovella varustetusta
erineestä. Muita irrallisia löytöjä ei
tavattu, ei palaneita luonpalareikään.
Puntarhamaan pinnalla ei myöskään
näkyneet kvartsisirpaleita.

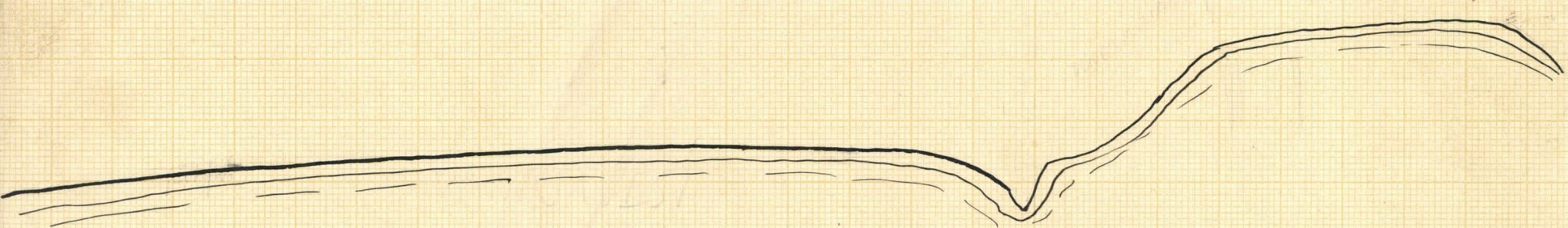
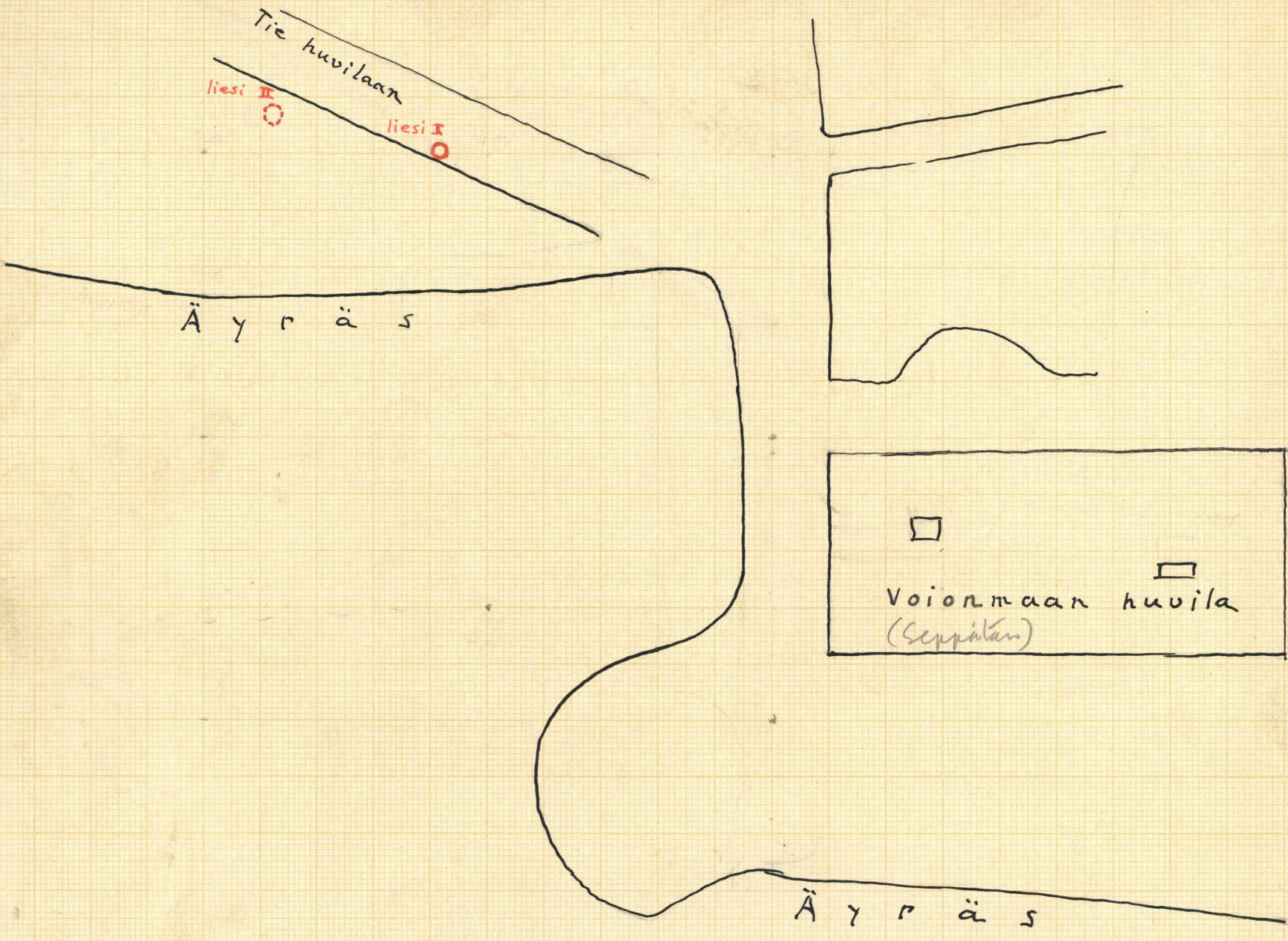
Antamo Voionmaan 7/VI 31 samasta Holarin
huonon puntarhamaasta löytämä poikki:
hiwes nro 9399 on ilmoitettu löydetyn
n. 3 m y. Vanajaveden pinnan, mutta
arviointi lienee sikäli epätarkka, että
mainitun erineen on pitänyt löytyä
kudankin kien lieden I tasalta tai ylemp.
pää, siis vähintään 5 m y. Vanajaveden p.

Mhi 5/XII 34.

S. Pälvi.

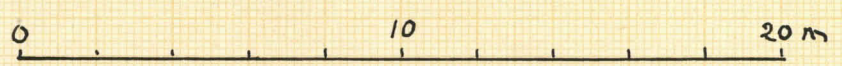
3 karttaa

4 valokuvaa

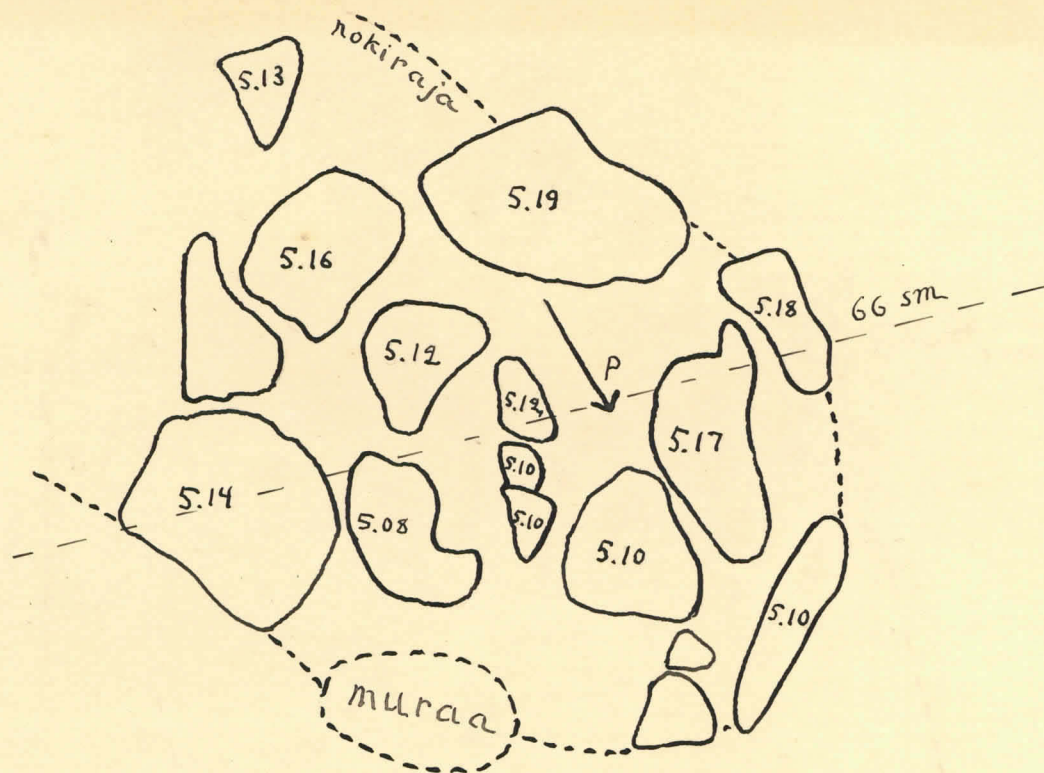

Kartta 1.

Vanajavesi

Kalvola,
Heinu, Kolari
1934 S. Pälvi.

Kalvola, Heinu, Kolarin.

Liesi I. Suurin läpim. 66 sm.

Kokk. y. Vanajaveden p. 5.08-5.19 m.

Vst. kartat 1, 2 ja valok. 1-4.

KML 10007.

1934, S. Pälvi.

Kalvola, Heinu, Kolari

9966

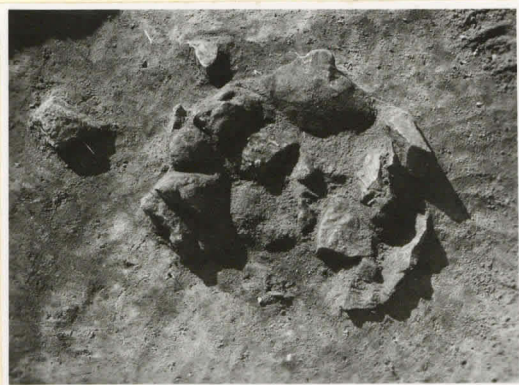
1. Löytöpaikka lounaasta
kalliolta. Vas. huvila, kesk.
metsän raou ja miehen
kohdalla liesi I, talana
Vanajavesi.

9967

2. Liesi I etelästä,
vt karttaa 1.

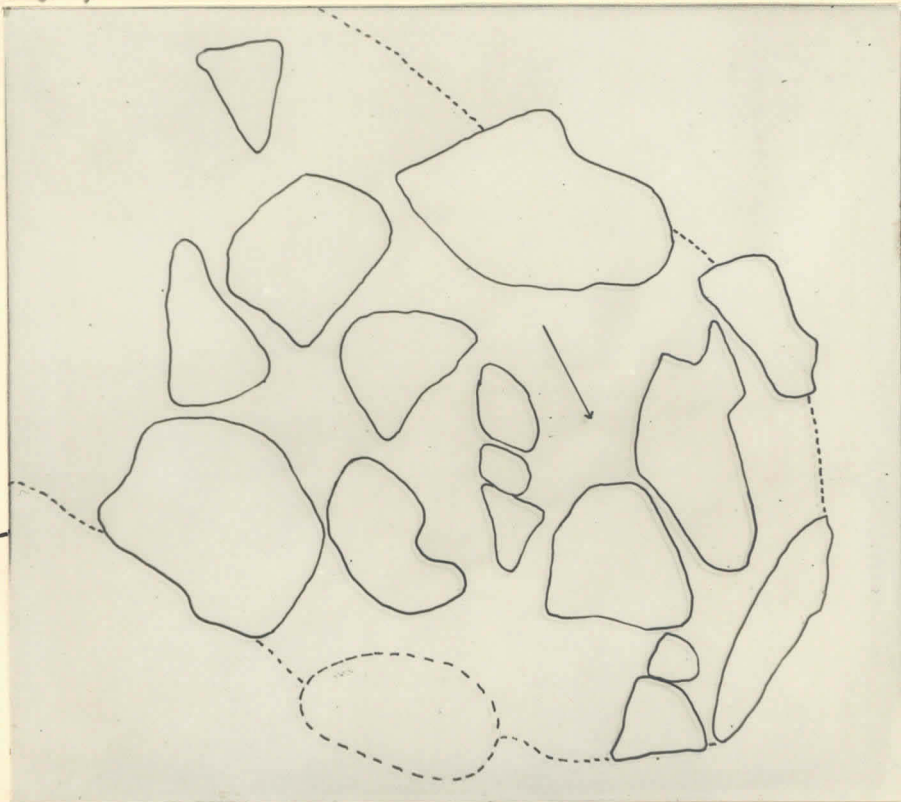
9968

3. Liesi I ylhäältä, vt
karttaa 2 ja valok. 4.

Kahvola, Heinu, Kolari.

9970

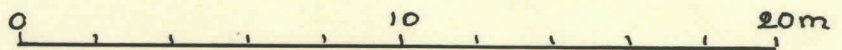
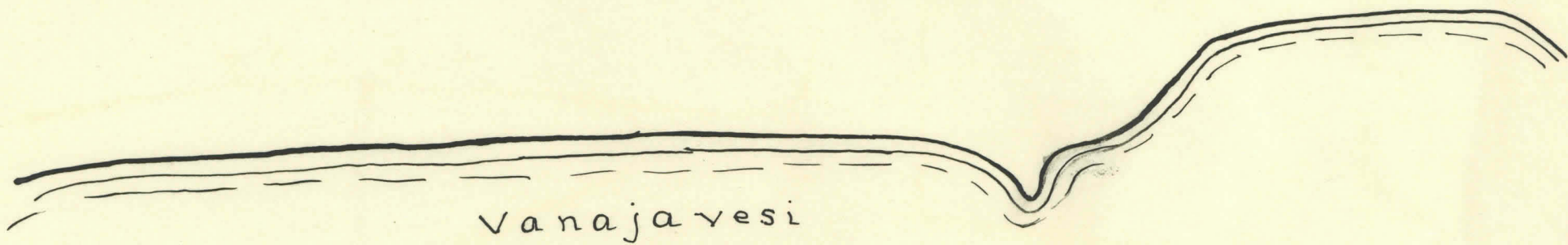
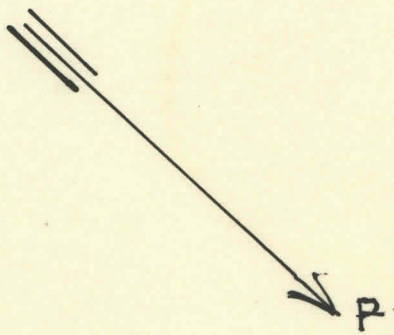
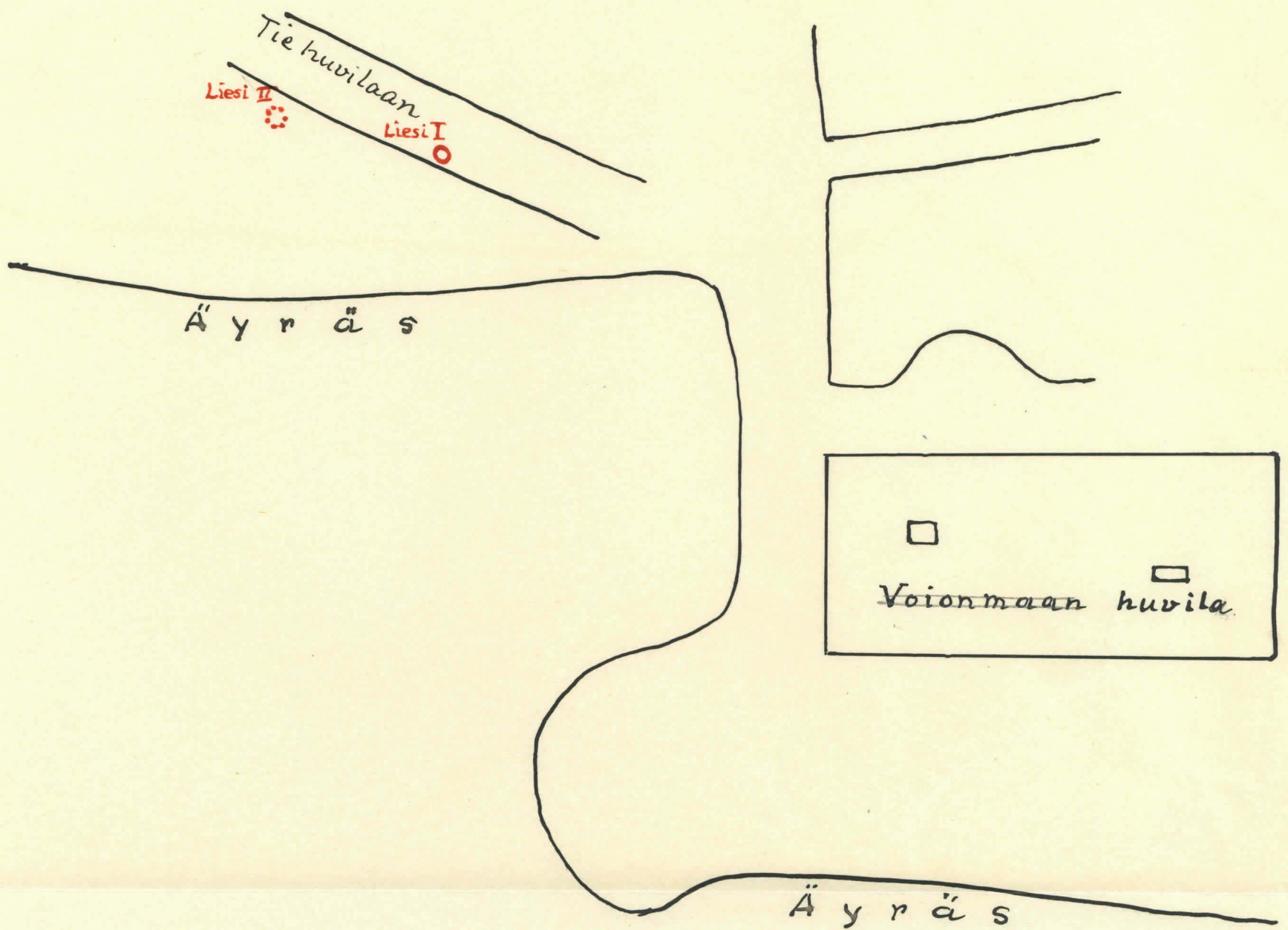
Kartta 2. Liesi I. Suurin läpim. 665m.
Valokuvapienennys alkuperäisestä sellu:
loiditevyllä muononsuureksi kopioidusta
pürroksesta.

9968

Valok. 4. Liesi I ylhäältä, vt kuv. 3.

1934 S.P.

Kalvola,
Heinu, Kolari
1934 S. Pälvi.